

ob tih noči — naznanovaje zadnjo pot prenesrečnega cesarja! — „Triglav“ je iz srca neizmerni večini Ljubljančanov govoril, ko je grajal nered na kolodvoru, kakoršnega Ljubljana, če tudi je že večkrat bilo enako število ljudstva na kolodvoru, ni še doživela, kterege pa se „Laib. Zeitg.“ „in liberaler Weise“ drzne zagovarjati s tem, da nobeden ni polomljen ali mrtev obležal na mestu!! Obžalovanje njeno pa da, kakor strelci, turnerji in nemški pevci, se niso udeležili tudi čitalnični pevci sprevoda na kolodvoru, moremo zavrtni na druga tudi lojalna mesta (Trst, Gradec itd.), kjer tudi so strelci, turnerji in pevci, a vendar teh nikjer ni bilo vmes pri takošni svečanosti, pri kateri gré mesto drugim reprezentantom.

— Našega umrlega Knobleherja zanimivi dnevnik, ki ga je v svojem misijonstvu v Afriki spisal (v francozkem jeziku), je dunajska cesarska akademija znanosti vzela v pregled.

— Čitalnica naša napravi v spomin Vodniku slovesno besedo v nedeljo 2. dne svečana. Program je tako zanimivo sestavljen, da gotovo od blizo in deleč pride veliko domoljubov k tej veselici v Ljubljano, v katero sme vsak, kdor je vpeljan po kakem udu čitalničinem in plača vstopnino, ki je ta večer odločena na korist čitalničinemu zakladu (fondu).

— Nek hudoben človek si je — Bog vé, iz kacega peklenškega nagiba — izmislil laž in jo raznesel po mestu, da je pošteni naš mestjan gosp. Počivalnik, mesár in gostilničar na spodnjih Poljanah, v gostilnici svoji z zaušnico vbil tistega dijaka, ki so ga pred 3 leti v Ljubljani našli. Ljubljanska dopisna sta kar na vrat na nos nesla to žaljivo novico v „Triesterico“ in „Tagespošto“ in s tem dobro ime Počivalnikovo še po svetu oskrunila. Ker je gosp. Počivalnik napovedal tožbo obema časnikoma, ako brž ne prekličeta laži, sta jo preklicala, vendar pa še ni mogel izvedeti človeka, ki je to nesramno laž izduhtal, da bi proti njemu pomoči iskal pri sodnii. Kdor ga vé, naj ga naznani g. Počivalniku, da svet izvé tolovaja.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. V nedeljo ste se tukaj ustanovili delegaciji dunajskega in ogerskega zbora; v ponedeljek je vsako delegacijo posebej sprejel cesar; že popred je vsaka volila svojega predsednika in podpredsednika: delegacija dunajskega državnega zbora je izvolila grofa Antona Auersperga za predsednika, za podpredsednika pa pl. Kaisersfelda. — Pravijo, da prvo, kar bote delegaciji obravnavali, bode to, da določite znesek stroškov in dohodkov za skupne zadeve letošnjega leta. Po postavi od 24. dec. lanskega leta veljá za 10 let to, da za take stroške, ktere zadevajo nemško-slovanske in pa ogerske dežele skupaj, plačajo une 70 od sto, te pa 30 od sto. Te stroške odločite delegaciji vsako leto sproti; zato pride ta stvar koj zdaj v razpravo delegacijno. — Druga postava od 24. dec. 1867. leta pa odločuje, da na račun obresti (činžev) za dosedanji skupni državni dolg, ki ga ima naše cesarstvo, plačajo ogerske dežele, začeniši z letošnjim letom, kot stanoviten in nepremeljiv donesek 29 milijonov in 188.000 gold. tako, da od teh 29 milijonov plačajo 11 milijonov in 776.000 gold. v srebru.

Dunajski časniki popisujejo, kako žalosten vtisek je učinil prvi shod dunajske delegacije na vse pričujoče; namesti dvorane vteknili so poslance (delegat) v malo sobo, — 6 klopi bilo je pripravljenih za 10 poslancev, — poziva niso dobili pismeno, ampak po

časnikih so ravnali svoj prihod, — celo uro so morali čakati, predno je prišel državni kancelar Beust in prav sam brez družih ministrov; namesti slovesnega ogovora dobili so le malo besed. Predsednik grof Auersperg je bil zarad vsega tako nevoljen, da ob koncu seje je kar naravnost rekel, da se v prihodnji seji zberó v drugem poslopji — v dvorani gosposke zbornice.

— Letošnje redne potrebščine za cesarsko armado so bile v ministerskem zboru, kteremu je cesar predsedoval, odločene na nekoliko čez 76 milijonov gold., neredne pa, kakor so nove puške itd. na 30 milijonov. Minister vojaštva John je za redne potrebe zahteval 84 milijonov; ker se ni zgodilo mu po volji, je odstopil, in na mesto njegovo je izvoljen fml. Kuhn. Da pa se bo móglo izhajati z manjšim zneskom, ima se vsaka kompanija zmanjšati na 50 mož, naprava nekterih novih reči za zdaj odložiti, 4000 oficirjev, ki jih šteje armada zdaj odveč, se vrsti v službo, 2 leti je ustavljeno pomikanje vojakov na višo službino stopnjo (avanziranje), oficirji zgubé svoje služabnike, kterih se šteje 14.000, ki pridejo zdaj vsi v vojaško službo.

— Po novejših novicah se državni zbor dunajski ne začne pred, kakor sredi februarja meseca.

— Deleč smo že! Ogri po svojem časniku „Pesti Naplo“ namesti o Avstrii govore le o zvezi držav (Staatenverband); oni ne trpijo imena „državnih ministrov“, to je imena, s kterim bi se zaznamovalo, da smo ena država, ktere obstojni del je tudi Ogerska; oni hočejo le ministre „za skupne zadeve.“ V razpravah skupnih zadev tudi ne trpijo nemškega jezika; njihovi jezik je le magjarski. Čedalje je očitniše — kdor ne verjame, naj saj pomni, kar prerokujemo danes — da Magjari jadrajo na osebno unijo, to je, da mogočna stranka levičnikov noče z nami nič skupnega imeti, kakor to, da cesar avstrijski je tudi kralj ogerski. Tedaj le ta vez osebna bodi rahla nit, s katero naj bi se držala Ogerska z Avstrijo. Ta misel poganja med Magjari čedalje trdnejše korenike. — Bog daj, da se motimo!

— Pogreb cesarja Maksa 18. dne t. m. je bil izvrstno slovesen; popoldne ob 3. uri so ga peljali v cerkev frančiškanov, kjer ima cesarska rodovina svojo rako.

— Podadmiral pl. Tegethof, ki je šel po truplo cesarjevo v Mehiko in ga po mnogih težavah dobil iz rok mehikanske vlade, je v priznanje svojih zaslug prejel véliki križ Leopoldovega reda.

— Ministerstvo ne dovoli, da bi se za armado papeževo nabirali vojaki v našem cesarstvu.

— „Zukunft“ naznanja važno novico, da je na Dunaji se ustanovil odbor Poljakov; naloga mu je, da dela na to, da se sopet oživi poljsko kraljestvo. Uboga Avstrija, ako hoče vsak sam svoj biti, kmalu te ne bo nič!

— Tako imenovani „nemški katoličani“, ki so 1848. in 1849. leta velik hrup gnali, pa se posihmal zeló poskrili, nameravajo zdaj, kakor „Grazer Volksbl.“ piše, v Avstrii spet na noge stopiti pod firmo „novih katoličanov.“ Na Dunaji že Rongovci delajo priprave za to.

— Na Dunaji se gibljejo delavci močno. Po 4000 se jih zbira, ki pretresajo vprašanje: ali si pomagaj sam, ali naj ti pomaga država. Kaj bode iz tega vrenja še izvrela, bode prihodnost kazala.

Iz Gorice. Tukaj se je ustanovilo društvo za deloznanstvo grofije goriške in gradiške. Poslednjemu listu „Domovine“ so priložena pravila v slovenskem jeziku. — Predzadnjo nedeljo je napravila čitalnica v novi dvorani sijajno besedo, katero je predsednik gosp. dr. Tonkli začel s tehtnim ogovorom.

Iz Trsta piše „Primorec“: „(Ruski denar v Trstu.) Ni še dolgo, kar so židovski listi, ki izhajajo v Beču, pisali, da je v Trstu — ruske propagande opravništvo. Naša policija je to precej umela in še nas, ki še nikoli nismo bili tako srečni, da bi bili mogli reči, da imamo kaj ruskih rubljev, v neko neplodno pravdo zapletla samo zaradi tega, ker se nekteri učé — ruskega jezika. Zdaj pa je to še hujše, čujte! V preteklem tednu je neka preprosta pa pošena stara ženica prinesla s trga dve — ruski kopeki! To „jest factum“, kateri spet lahko dokažemo — sodbi.“

Iz Gradca. Deželni odbor je poslal vprašanje do okrajnih zastopov: ali bi ne bilo potrebno, da se za štajarsko deželo napravi domača asekuracija zoper škodo toče, in kako?

Hrvaško. Iz Zagreba. 15. dne t. m., predno je imela biti volitev predsednika in podpredsednikov, se vzdigne dr. Subotić in stavi ta-le od 14 narodnih poslancev podpisani predlog: „Gledé na oktroirani volilni red, po katerem je bil hrvaški zbor sklican, naj se Njih Veličanstvo po zborovih poslancih prosi, da se razpusti ta zbor in drug zbor skliče na podlagi ustavnega volilnega reda.“ Ko magjaronka večina ni htela sprejeti tega predloga, je vsa narodna stranka zapustila zbor; ostala sta le Vukotinović in Filipović. Zdaj sedi sama magjaronka stranka v zboru in gladko bo vse sklepala po svoji volji brez ugovora. 16. dne t. m. je izvolila 9 odbornikov, ki osnovajo adresu, potem bo volila poslanstvo, ki gré v dogovor v Pešt. Isti dan je zbor sklenil sklicati vse poslance, ki imajo osebno pravico (virilstimme) priti v zbor, pa niso še prišli (večidel so ti poslanci izmed narodne stranke, med njimi tudi škof Strossmayer). Ta sklic bode pač ostal klic vpijočega v puščavi, kateri je sedanji zbor hrvaški ves podoben! Mnogo klopi je praznih v zbornici in najveljavniših mož manjka; mnogo tacih poslancev sedi zdaj v zboru, ki jih nihče ne pozná in se zato pogostoma slišijo vprašanja: „kdo pa je ta, kdo uni?“ — V Peštu je ta novica zelo osupnila vlado in Magjare.

Česko. Iz Prage. Dr. Brauner toži vrednika nemškega praškega časnika, ki v eno mer žali čast Čehov, ki so lani bili v Moskovi, in jim podtikuje početje „vélikega izdajstva“. 23. dan t. m. bode končna obravnava. Res, treba je bilo, da se enkrat pred sodnijo govori o teh nesramnih napadih.

Angleško. Neki časnik šteje armade vseh velic evropskih vlad ob času vojske na 7 milijonov in 500.000 mož. Ker vsak vojak leto in dan stane na 480 gold., tedaj stroški samih vojakov znašajo vsak dan 9 milijonov in 600.000 gold., vsak mesec 288 milijonov, vsako leto 3456 milijonov gld. — Kam pridemo?!

Francozsko. Iz Pariza. Čuden zvon, ki ne pritrkova zvonovom mirú, je glas princa Napoleona, ki je unidan Francozom prerokoval, da letošnje leto jim prinese ali revolucijo ali pa vojsko.

Rusko. Časnik „Golos“ pretresa homatije turških dežel in slovansko vprašanje, — obžaluje, da niso vse vlade odkritosrčno turški vladi povedale, kaj mora storiti, da se kristjani rešijo jarma, — obžaluje dalje, da se je Avstrija razcepila v dve polovici in da zdaj ni več ene Avstrije, — da se je oholim Magjarom vse dovolilo, tedaj tudi gospodstvo čez slovanske narode ogerške krone, — obžaluje, da ne vidi Avstrija, da Poljaki ne marajo za avtonomijo, ampak da hočejo poljsko kraljestvo, s tem pa bi Avstrija zgubila eno najboljših izhodnih dežel, — in po vsem tem sklepa svoje premišljevanje o lanskem letu s tem, da se kažejo 4 znamenja

na političnem nebu, namreč: čedalje bolj mogočna Prusija, ktera žuga z vojsko na Renu (Rhein), — razprtija Italije z Francozom zavoljo Rima, — punt v Kandii in naposled turške homatije. Ali bode vladam obveljalo, da odvrnejo prelivanje krvi? Kdo vé to! Politični barometer kaže na „viharno vreme.“

Črna gora. Poslanci črnogorski so se podali v Carigrad do sultana s tem sporočilom, naj se meje med Črnogoro in Turčijo prenaredé, po kateri premembi bi Črnagora dobila eno luko in en kos Ercegovine, in da se poderó vse turške strelnice. Turška vlada ne dovoli ničesa.

Grško. Novo grško ministerstvo je razglasilo, da ga je trdna volja, podpirati ustajnike v Kandii, ki se vojskujejo zoper Turka, ker ta boj sega v srce vsacemu Grku in ga miluje kristijanski svét.

Denarni zapisnik Matičin.

Novi udje:

Gospod Merk P. Sofronij, gvardijan v Nazaretu za 1867. l.	2 gold.
„ Vuga br. Aleš, samostanski šivar v Nazaretu za 1867. leto	2 „
„ Slovenski abiturienti celjske gimnazije za 1867. l.	2 „
„ Škoflek Jakob, učitelj glavne šole v Celji za 1867. l.	2 „
„ Bitenec Janez, kapucinski mežnar v Celji za 1867. l.	2 „
„ Koderman Filip, učitelj v Frankolah za 1867. leto	2 „
„ Matoh Jožef, župnik v Galiciji za 1867. leto . . .	2 „
„ Kenda France, učitelj v Semiču za 1867. leto . .	2 „
„ Kovač Janez, hišnik v Ljubljani za 1867. in 1868. l.	4 „
„ Pezdich Miha, poštni opravnik na Permanih 1867. l.	2 „
„ dr. Mravljak Anton, odvetn. koncipient v Radgoni in 1867. leto	2 „
„ * Bolé Davorin, zasebnik v Ljubljani za 1. leto .	10 „
„ Kranjc Leopold Martin, c. kr. kapetan in vojaški sodnik v Beli cerkvi v Banatu za 1868., 1869. in 1870. leto	6 „
O p o m b a. Knjige naj se pošiljajo gosp. duhovniku v Begunje, da jih z dotičnim županom po svojem najboljšem spoznanji delé med mladino vasi Kožlek nad Cerknico.	
„ Vrtnik Avgust, inšpektor avstr. „Gresham-a“ in banke „Apis-a“ v Ljubljani za 1868. leto	2 „
„ Pustinek Anton, mlinar v Šentvidu na Štajarskem za 1868. leto	2 „
„ Guzaj Arni, podžupnik pri sv. Martinu na Paki za 1868. leto	2 „
„ Bercar Jožef, posestnik v Kamnji pri sv. Rupertu za 1868. leto	2 „
„ Judnič Janez, administrator v Polomu za 1867. l.	2 „
Gospá Ulman Neža v Ljubljani za 1867. leto	2 „
Gospod Potočnik Mihael, nunski spovednik v Ljubljani za 1867. in 1868. leto	4 „
„ Rupp France, kaplan v Tinjah za 1868. leto . . .	2 „

(Dalje prihodnjič.)

V Ljubljani 21. januarja 1868.

Dr. Jer. Zupanec.

Listnica vredništva. Gosp. V. v Tr: Pustimo 3. zvon, sicer pride 4. in na zadnje — „plat zvoná.“ Bralci imajo zdaj dva glasa pred sabo, in onim, katerim so razmere in osebe znane, sami lahko sodijo, kateri je pravi; vsem ostalim je to, kakor Nemeč pravi, „Wurst.“ Hvala za druga dva članka; obá prideta drugi pot.

Žitna cena

v Ljubljani 18. januarja 1868.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 90 — banaške 7 fl. 30. — turšice 4 fl. 10. — soršice 5 fl. 45. — — 4 fl. —. — ječmena 3 fl. 20. — prosa 3 fl. 20. — ajde 3 fl. 50 žir ovsa 2 fl. —. — Krompir 1 fl. 60.

Kursi na Dunaji 21. januarja.

5% metaliki 56 fl. 70 kr. Ažijo srebra 118 fl. — kr.
Narodno posojilo 65 fl. 20 kr. Cekini 5 fl. 71 kr.

Današnjemu listu je priložena velika poezija slavne našega pesnika Koseskega „Mazepa.“